

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»

O'quv ishlari bo'yicha
proroktor

X.Xamzayev

“ ” 2026yil

«KELISHILGAN»

O'quv-uslubiy boshqarma

boshlig'i A.Norboyev

«KELISHILGAN»

Maktabgacha va boshlang'ich

ta'lim fakulteti dekani

Sh. Buronova

60110500 – Boshlang'ich ta'lim bakalavriat ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari uchun
mutaxassislik fanlardan

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI

DASTURI

Bilim sohasi:

100000-Ta'lim

Ta'lim sohasi:

110000-Ta'lim

Ta'lim yo'nalishi:

60110500-Boshlang'ich ta'lim

JIZZAX- 2026

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 13-dekabrda 836-son qarori 1-ILOVA si bilan tasdiqlangan "**Oliy ta'lim tashkilotlari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibi to'g'risida**"gi **NIZOM** talablari asosida ishlab chiqilgan.

Dastur mutaxassis chiqaruvchi Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi hamda Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi kafedralarida muhokama qilinib, Universitet Kengashining 2026-yil 12-fevraldagi navbatdan tashqari yig'ilishida tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

G.Xolboyeva- Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrasini mudiri, p.f.n., dosent.
F.Ibragimova - Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi kafedrasini mudiri, f.f.n., dotsent.
M.Rabbimov - Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi kafedrasini dotsenti, t.f.n.
Haydarov D. - Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrasini dotsenti., PhD.
Mamayusupova S. - Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi kafedrasini dotsenti v.b., PhD
Ergasheva M. - Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi kafedrasini dotsenti, PhD
Yo'ldoshev F. - Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrasini dotsenti., PhD.

Taqrizchilar:

Jumanazarov U. - Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi kafedrasini professori., f.f.d.
Qarshieva - M. Jizzax shaxar 17-umumiy o'rta ta'lim maktabi boshlang'ich sinflarda o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari

KIRISH

2025/2026 o'quv yilida bitiruvchilar Yakuniy Davlat Attestatsiyasini A.Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universitetining 2022-yil 29-avgustdagi 1-sonli universitet Kengashi qarori bilan tasdiqlangan 60110500-Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi o'quv rejasidagi majburiy fanlaridan o'tkaziladi.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI O'TKAZILADIGAN FANLAR TARKIBI:

1. Ona tili –o'qish savodxonli va uni o'qitish metodikasi (Majburiy fan)
2. Matematika va uni o'qitish metodikasi (Majburiy fan)
3. Texnologiya ta'limi va uni o'qitish metodikasi (Majburiy fan)
4. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi (Majburiy fan)

1. Ona tili –o'qish savodxonli va uni o'qitish metodikasi o'quv fani bo'yicha

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarni ona tili fanining mazmuni va vazifalari, o'qitish usullari, ta'limiy vositalar bilan tanishtirish, ularni ta'lim jarayoniga tatbiq etish bo'yicha bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirish hamda amaliyotga tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat. Fan doirasida o'rganiladigan asosiy masalalarning mazmun-mundarijasini belgilash, ona tili grammatikasi haqida ma'lumot berish hamda ona tilini o'quv predmeti sifatida qanday o'qitish kerakligiga oid kasbiy kompetentlikni shakllantirishdan iborat. Talabalarni shu sohada mantiqiy fikrlashga, ilmiy xulosa chiqarishga o'rgatish, ularda ona tilining nazariy va amaliy muammolarini hal etish ko'nikmalarini shakllantirish.

Fanning vazifasi – ona tilining barcha bo'limlari yuzasidan talabalarga nazariy bilimlar berish va amaliyotda qo'llashga o'rgatish. Ona tilining davlat tili maqomini olishi hamda "Ta'lim to'g'risida"gi qonun materiallariga tayanish bilan bog'liq bo'lgan o'zgarishlarni yetkazish;

Talabalarni boshlang'ich sinflarda ona tili va o'qish savodxonligi fanining mazmuni va vazifalari, o'qitish usullari, ta'limiy vositalari bilan tanishtirish va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq etish bo'yicha bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirish hamda amaliyotga tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

"Ona tili –o'qish savodxonli va uni o'qitish metodikasi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr;

Bilim jihatdan: tilning ijtimoiy mohiyati va uning tarkibiy qismlarini, dunyo tillarining tasnifini, o'zbek tilining qaysi til oilasiga va turkumiga kirishini; nutq a'zolarini, o'zbek tiliga xos unli va undosh tovushlarni, bo'g'in va urg'uni, tovush o'zgarishlarini, o'zbek tili grafikasini, imlo va talaffuz qoidalarini; hozirgi o'zbek adabiy tilining lug'at tarkibini, ma'no ko'chish usullarini, so'zlarning shakl va ma'no xususiyatiga ko'ra turlarini, faol va nafaol, o'z va o'zlashgan qatlamni, o'zbek tili frazeologiyasini, milliy til tarkibiga kirgan guruhlarini (sheva, atama, eskirgan va yangi so'zlarni, jargon va argolarni, uyadosh va olinma so'zlarni); o'zbek tilidagi so'z yasash usullarini, morfemik tarkibni, mustaqil va yordamchi so'zlarni, modal, undov va taqlid so'zlarni; o'zbek tilidagi so'z birikmasi sintaksisini, gap sintaksisini, matn sintaksisini; o'zbek tili tinish belgilari tizimini, nutq uslublarini, uslubiyat turlarini;

Ta'lim berishda kommunikativ yondashuv, ya'ni tilning muloqot vazifasi birlamchiligi, shuningdek, integrativ, faoliyatga yo'naltirilgan, onglilik, kashfiyotchilik, farqli va tanqidiy yondashuvlar e'tiborda bo'lishga o'rgatish; tilni amaliyotda qo'llash, ya'ni matnni o'qish orqali ham grammatika, ham uning qo'llanishini o'rgatishga o'rgatish; grammatik savodxonlik doirasida o'quvchining so'z boyligini oshirishga o'rgatish; so'zlarning ma'no nozikliklari, farq va o'xshashliklarini his qilish va anglab yetishga o'rgatish, bexato talaffuz qilish va yozishga o'rgatish; so'zlarni bog'lab gap, gaplardan esa matn tuza olishga o'rgatish, birikmalardagi ma'noviy va grammatik, matndagi mantiqiy xatoliklarni topish va tuzatishga o'rgatish ***bilimga ega bo'lishi kerak.***

Ko'nikma jihatdan: - unli va undosh tovushlarni tasniflay bilish; so'zlarni bo'g'inlarga ajrata bilish va urg'ularini to'g'ri qo'ya olish; o'zlashtirilgan qoidalarga asoslangan holda ma'nosi ko'chgan so'zlarning ma'nolarini, omonim, sinonim, antonim va paronimlik xususiyatlariga ega bo'lgan so'zlarning ma'nolarini, atama, sheva, eskirgan va yangi so'zlarning ma'nolarini izohlay bilish; gap ichidagi yasama so'zlarni aniqlay bilish; so'z turkumlarining xususiyatlarini farqlay olish; gap tarkibidagi so'z birikmalari va gap bo'laklarini aniqlay bilish; tinish belgilarining qo'yilish sabablarini anglay olish; muayyan gaplarning qaysi uslubga tegishli ekanligini farqlay olish;

o'zgalar fikrini to'g'ri anglashga o'rgatish, bir fikrni turli shaklda ifodalashga o'rgatish, uzilgan fikrning davomini tiklash kabi qator mantiqiy operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, nutq vaziyatini to'g'ri baholash va til imkoniyatlaridan unga mos ravishda foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish va malakasini o'stirishga o'rgatish, xatolarni kelib chiqish sabablarini aniqlash hamda xatolarning oldini olish va bartaraf qilish ustida ishlash malakasiga ega bo'ladilar, ona tili o'qitish metodikasining tarixi va hozirgi vaqtdagi holati haqida bilimga ega bo'ladilar ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.***

I.2025-2026 o'quv yilida Ona tili –o'qish savodxonli va uni o'qitish metodikasi o'quv fani bo'yicha asosiy savollar O'zbek guruhlar uchun

1. Til oilalari haqida batafsil ma'lumot bering.

2. O'zbek adabiy tili va shevaning farqini batafsil yoritib bering.
3. Shevalarning o'ziga xos leksik-morfologik va sintaktik xususiyatlarini batafsil izohlang.
4. Nutqning fonetik bo'linishini batafsil izohlang.
5. Nutq tovushlarining o'zgarishlari va ularning imloga ta'sirini batafsil asoslang.
6. Orfoepik me'yorlar haqida batafsil ma'lumot bering.
7. Unlilar orfoepiyasi haqida to'liq fikr bildiring.
8. Undoshlar orfoepiyasi, grammatik shakllar orfoepiyasini to'liq yoritib bering.
9. Orfoepik me'yor va imlo haqida to'liq ma'lumot bering.
10. O'zbek tilining imlo qoidalarini batafsil yoritib.
11. Ko'p ma'noli so'zlar va ularning ishlatilishini batafsil izohlang.
12. Paronim so'zlar, ularning turlari va qo'llanishi haqida to'liq ma'lumot bering.
13. Sinonim so'zlar, ularning turlari va qo'llanishini batafsil asoslang.
14. Antonim so'zlar, ularning turlari va qo'llanishini batafsil izohlang.
15. Omonim so'zlar, ularning turlari va qo'llanishi haqida to'liq ma'lumot bering.
16. O'zbek tilining nafaol leksikasi va ularning ishlatilish o'rnini batafsil izohlang.
17. Frazologiya haqida to'liq ma'lumot bering.
18. Iboralarning shakl va ma'no munosabatiga ko'ra turlarini izohlang.
19. Lug'atlarga to'liq sharh yozing.
20. Morfemika haqida to'liq ma'lumot bering.
21. So'z yasalihi va uning turlarini batafsil asoslab bering.
22. Qarluq va qipchoq lahjasi haqida batafsil ma'lumot bering.
23. Fonetika va uning turlarini yoritib.
24. Qiyosiy fonetika, umumiy fonetika haqida to'liq ma'lumot bering.
25. Tarixiy fonetika, xususiy fonetikani batafsil izohlang.
26. Faol nutq a'zolarini batafsil tushuntiring.
27. Adabiy til va sheva haqida to'liq ma'lumot yozing.
28. So'z urg'usi, uning grammatik xususiyatlarini batafsil izohlang.
29. Bo'gin haqida batafsil ma'lumot bering.
30. Sifat yasovchi qo'shimchalar haqida to'liq ma'lumot bering.
31. Ot yasovchi qo'shimchalar haqida batafsil tushuntiring.
32. Fe'l yasovchi qo'shimchalar haqida batafsil yoritib bering.
33. Ravish yasovchi qo'shimchalarni to'liq izohlang.
34. So'z yasovchi qo'shimchalarning xususiyatlarini batafsil tushuntiring.
35. Shakl yasovchi qo'shimchalar haqida to'liq ma'lumot bering.
36. Lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchalarni batafsil izohlang.
37. Sintaktik shakl yasovchi qo'shimchalar haqida batafsil ma'lumot bering.
38. Omonim qo'shimchalar haqida batafsil yozing.
39. Sinonim qo'shimchalar haqida to'liq ma'lumot bering.
40. Antonim qo'shimchalar haqida to'liq ma'lumot bering.
41. Tub va yasama so'zlar haqida batafsil ma'lumot bering.
42. Affiksatsiya usulida so'z yasalihi batafsil izohlang.
43. Kompozitsiya usulida so'z yasalihi haqida to'liq ma'lumot bering.
44. Orfografiya tamoyillari haqida batafsil ma'lumot bering.
45. Orfografiyaning morfologik tamoyili haqida batafsil yozing.

46. Orfografiyaning fonetik tamoyili belgilarini batafsil izohlang.
47. Sintaksis. So'zlarning o'zaro bog'lanishini batafsil tushuntiring.
48. Gap, uning grammatik xususiyatlarini to'liq yoritib bering.
49. Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlarini batafsil asoslang.
50. Sodda gap, uning turlarini batafsil izohlang.
51. Ega va kesim, ularning ifodalanishini nazariy va misollar asosida yoritib bering.
52. Ikkinchi darajali bo'laklar, turlari, ifodalanishi haqida nazariy ma'lumot bering, misollar keltiring.
53. Gapning uyushiq bo'laklari va ularda tinish belgilarining ishlatilishini to'liq izohlang.
54. Gapning ajratilgan bo'laklarini asoslab bering.
55. Gap bo'laklari sanalmaydigan birliklarning qo'llanilishi haqida batafsil yozing.
56. Egali va egasiz gaplar, ularning turlarini batafsil asoslang.
57. To'liq va to'liqsiz gaplar, ularning turlarini batafsil asoslab bering.
58. Gaplarning tuzilish jihatdan turlarini to'liq yoritib bering.
59. Tilshunoslikning sintaksis bo'limida o'rganiladigan bilimlar majmuyi haqida to'liq ma'lumot bering.
60. Boshqaruvda hokim va tobe so'zlarning birikishi xususida batafsil fikr yuriting.
61. So'z birikmasining tuzilishiga ko'ra turlarini batafsil ifodalang.
62. Gapning tuzilish jihatdan turlari to'g'risida to'liq axborot bering.
63. Sodda va qo'shma gaplarning farqini to'liq izohlang.
64. Nominativ (atov) gaplar to'g'risidagi batafsil ma'lumotlarni bayon eting.
65. Kiritma gap to'g'risida to'liq ma'lumot bering.
66. Ajratilgan bo'laklar, ularning qaysi gap bo'laklariga oidligini tushuntiring.
67. Ega bilan kesim orasida tirening ishlatilishini batafsil ifodalang.
68. Vositali to'ldiruvchi haqida batafsil tushuncha bering.
69. Vositasiz to'ldiruvchi haqida batafsil tushuncha bering.
70. Qaratqich-aniqlovchi haqida batafsil ma'lumot bering.
71. So'zlarning gapda necha usul bilan birikishi haqida to'liq ma'lumot bering.
72. Moslashuvda hokim va tobe so'zlarning birikishi xususida batafsil fikr yuriting.
73. Gap va uning o'ziga xos xususiyatlarini batafsil ifodalang.
74. Sodda gaplarning grammatik asosi va tarkibiga ko'ra turini sanang. Farqini izohlang.
75. To'liq va to'liqsiz gaplar to'g'risidagi ma'lumotlarni batafsil bayon eting.
76. Undalma, kirish so'z, kirish birikma gapning gap bo'lagi sanalmasligi to'g'risida batafsil ma'lumot bering.
77. Bosh va ikkinchi darajali bo'laklarning farqini ayting. Misollar asosida izohlang.
78. Ajratilgan bo'laklarda tinish belgilarining qo'llanishini batafsil izohlang.
79. Miqdor-daraja, sabab va maqsad hollari haqida batafsil fikr yuriting.
80. Holning qaysi xususiyatlari bilan aniqlovchi o'xshashi va farq qilishini batafsil izohlang.
81. Gapda so'zlarni bog'lovchi vosita va usullar haqida to'liq ma'lumot bering.

82. Bitishuvda hokim va tobe so'zlarning birikishi xususida batafsil fikr yuriting.
83. Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlarini sanang va darak gapning xususiyatlarini batafsil ifodalang.
84. Bir bosh bo'lakli gaplarning turlarini sanang. Egasiz va kesimsiz gaplarning farqini batafsil izohlang.
85. Bo'laklarga ajraladigan va ajralmaydigan gaplar haqidagi ma'lumotlarni bayon eting.
86. Kesim va uning ifodalanishi haqida batafsil ma'lumot bering.
87. Yig'iq va yoyiq sodda gaplarning farqini batafsil tushuntiring.
88. Ravish, payt, o'rin hollari haqida batafsil izohlang.
89. Gap bo'laklarining joylashish tartibini kengroq tushuntiring.
90. So'z birikmasini ta'riflang. Uning turg'un birikma va gapdan farqi haqida batafsil ma'lumot bering.
91. So'z birikmasida hokim so'zning ifodalanishiga ko'ra turlari xususida kengroq fikr yuriting.
92. So'roq va buyruq gaplarning xususiyatlarini batafsil ifodalang.
93. Shaxsi aniq, shaxsi noaniq gaplar to'g'risidagi fikrlaringizni izohlang va asoslang.
94. Undalmani ta'riflang. Uning ifodalanishi va egadan farqi haqidagi ma'lumotlarni batafsil bayon eting.
95. Kesimning ega bilan moslashuvini bayon eting.
96. Uyushiq bo'laklarning o'zaro bog'lanishini tushuntiring.
97. Sodda kesim hamda uning ifodalanishini izohlang.
98. Hol va uning ifodalanishi haqida ma'lumot bering.
99. So'z birikmasining birikish usullari haqida ma'lumot bering.
100. So'z birikmasida tobe so'zning qanday gap bo'lagiga kirishiga ko'ra turlari xususida batafsil fikr yuriting.
101. His-hayajon gaplarning xususiyatlarini batafsil ifodalang.
102. Shaxsi umumlashgan, shaxsi topilmas gaplar to'g'risidagi fikrlaringizni batafsil izohlang va asoslang.
103. Kirish so'z, kirish birikma to'g'risidagi ma'lumotlarni to'liq bayon eting.
104. To'ldiruvchi va uning turlari haqida batafsil ma'lumot bering.
105. Sifatlovchi-aniqlovchi va izohlovchining farqini batafsil tushuntiring.
106. Undalmalarning badiiy matndagi o'rnini to'liq izohlang.
107. Qo'shma so'zlar imlosi haqida batafsil ma'lumot bering.
108. Imlo qoidalarida chiziqcha bilan yozishni batafsil yoritib bering.
109. Bosh harflar imlosini batafsil izohlang.
110. Bo'g'in ko'chirish qoidalarini batafsil tushuntiring.
111. Yozuvlar va uning turlarini batafsil asoslab bering.
112. Ega bilan ot-kesimning orasida tinish belgilarining qo'llanilishini batafsil izohlang.
113. Egasi ma'lum gaplar haqida batafsil ma'lumot.
114. Undosh tovushlar tasnifi haqida to'liq ma'lumot bering.
115. So'z birikmasining birikish usullarini asoslab bering.
116. Unli tovushlar haqida batafsil ma'lumot bering.

117. Teng va tobe bog'lanishning farqli xususiyatlarini batafsil asoslang.
118. Gap bo'laklarining joylashish o'rnini kengroq izohlab bering.
119. Moslashuvli so'z birikmasi haqida batafsil ma'lumot bering.
120. Bitishuvli so'z birikmasini to'liq tushuntiring.
121. Gapning ifoda maqsadiga ko'ra turlari haqida batafsil fikr yuriting.
122. Tovush o'zgarishi turlarini yozing va ularni misollar bilan to'liq asoslang.
123. Tovushlarni necha turga bo'lib o'rganish mumkin? Batafsil ma'lumot yozing.
124. Tovush va harfning farqi haqida to'liq ma'lumot bering.
125. So'z birikmasi va so'z qo'shilmasining farqini to'liq asoslab bering.
126. Darak gap va uning mazmuniga ko'ra turlarini to'liq izohlang.
127. Boshqaruvli so'z birikmasini batafsil tushuntiring.
128. So'roq gaplar va ularning turlarini to'liq izohlang.
129. Buyruq gaplarni batafsil izohlang.
130. His-hayajonli va his-hayajonsiz gaplar haqida batafsil ma'lumot.
131. Aniqlovchi haqida batafsil ma'lumot bering.
132. Murakkablashgan sodda gaplar haqida umumiy ma'lumot bering.
133. Sabab holi, maqsad holi haqida to'liq ma'lumot bering.
134. Nutq a'zolari haqida batafsil yozing.
135. Qo'shma so'zlar imlosini batafsil yozing.
136. Bo'g'inga ajratish bilan bo'g'in ko'chirish qoidalarining farqi haqida batafsil ma'lumot.
137. Qaratqich-aniqlovchi va uning ifodalanishini to'liq izohlang.
138. Izohlovchi haqida batafsil ma'lumot bering.
139. Sodda gaplar haqida batafsil ma'lumot bering.
140. Jarangli undoshlar haqida batafsil ma'lumot bering.
141. Undosh tovushlarning hosil bo'lish o'rniga ko'ra turlarini asoslab bering.
142. Undosh tovushlarning hosil bo'lish usuliga ko'ra turlarini asoslab bering.
143. Metafora va metonimiya asosida so'z ma'nosining ko'chishini izohlang.
144. Unli va undosh tovushlarning farqini batafsil izohlang.
145. Nutq tovushlari haqida batafsil ma'lumot bering.
146. Uslubiyat va uning turlarini batafsil izohlab bering.
147. Sinekdoxa usulida so'z ma'nosining ko'chishini yozing va misollar bilan to'liq asoslang.
148. Lingvistik lug'atlar va ularning turlarini to'liq yoritib bering.
149. Grafika haqida ma'lumot bering.
150. O'rin holi va payt holining ifodalanishini batafsil asoslab bering.
151. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasi qanday fanlar qatoriga kiradi?
152. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining predmeti haqida ma'lumot bering.
153. Boshlang'ich sinf ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining vazifasi nechta?
154. Boshlang'ich ta'lim DTS va o'quv dasturi tahlili

155. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining muhim asosi nima?
156. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining fani qanday masalalarni o'rganadi?
157. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining nimani o'qitish kerak? savoliga javob bering.
158. Ona tili ta'lim tizimining qaysi bosqichlarida o'rgatiladi?
159. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining asosiy bo'limlarini yoriting.
160. Fonetika va fonologiya qaysi bo'lim bilan bog'liq holda elementar o'qish ko'nimasini shakllantirishda asos bo'lib xizmat qiladi?
161. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining bog'liq bo'lgan fanlar
162. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasiga ilmiy asos bo'ladigan fanlar
163. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining tamoyillari.
164. O'qish va yozish jarayonining psixofiziologik tavsifi.
165. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining nazariy tekshirish metodi nimalarga tadbiiq etiladi?
166. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining eksperiment metodiga tavsif bering.
167. Ona tili o'qitish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining tekshirish metodlari
168. Savod o'rgatish metodikasining hijo usulida o'qitishning 1-bosqichi haqida tushunchani ta'riflang
169. Savod o'rgatish metodikasini izohlang
170. Empirik metod nimalarni aniqlash uchun tatbiiq etiladi?
171. Boshlang'ich sinf ona tili dasturining tuzilishi to'g'ri berilgan qatorni aniqlang.
172. Savod o'rgatishning asosiy metodlari ko'rsatilgan javobni belgilang.
173. Hij o usulida o'qitishning 2-bosqichi Bo'g'in hosil qilish haqida tushunchalar bayoni
174. Analitik-sintetik tovush metodi shaxsni shakllantirish maqsadiga ko'ra qanday xarakterda bo'ladi
175. Psixologo-lingvistik nuqtai nazardan analitik-sintetik tovush metodida nimalarga ahamiyat beriladi?
176. Analitik-sintetik tovush metodi savod o'rgatishga tashkiliy tomondan qanday yondashadi?
177. Bolalarning savod o'rgatishga tayyorgarligini hisobga olish jarayonini izohlang
178. Savod o'rgatish jarayonidagi o'qish darslarining asosiy vazifasi.
179. Savod o'rgatishning birinchi darslaridayoq o'quvchilarga qanday yondashish amalga oshiriladi?

180. Savod o'rgatish mashqlarining turlari qaysilar?
181. Savod o'rgatish jarayonida o'quvchilar amaliy o'zlashtiradigan bilimlar sistemasi
182. Grafik (yozuv) malakalarini shakllantirish bosqichlari
183. O'qishga o'rgatish uchun avvalo o'quvchi nimani amalga oshirishi kerak?
184. Alifbe sahifalaridagi nimaning tuzilishi murakkablashtirilib boriladi.
185. Yozuv darsida o'quvchilar egallaydigan amaliy imloviy bilimlar majmuini ta'riflang
186. Savod o'rgatish jarayoni yozuv darslarida o'tkaziladigan diktant turlari
187. Alifbogacha bo'lgan davrdagi o'qish darslarining vazifalari nimalardan iborat.
188. So'zlarni tovush tomonidan analiz va sintez qilishning hozirgi kun usullari haqida ma'lumot bering
189. Grafik malakani shakllantirishning to'rtta bosqichini yoriting
190. Savod o'rgatish jarayonida differentsial yondashishda topshiriqlar qay tarzda beriladi?
191. Savod o'rgatish davrida imlo ustida qanday ishlar olib boriladi?
192. Savod o'rgatish davrida o'quvchilar amaliy tarzda nimalarni o'rganib oladilar?
193. Savod o'rgatish o'qish va yozuv darslari va ularning ayrim turlari uchun umumiy bo'lgan asosiy talablarni izohlang.
194. Alifbe darsligi qanday ilmiy- pedagogik tamoyillar asosida tuziladi?
195. Savod o'rgatishning dastlabki bosqichida yozuv bilan o'qishni bog'lab olib borish kim tomonidan qo'llangan?
196. Chiroyli yozuvga o'rgatishda birinchi navbatda qanday malakalar singdirib boriladi?
197. Savod o'rgatish jarayoni haqida to'liq ma'lumot bering.
198. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining predmeti nimadan iborat?
199. Alifbegacha va alifbe davrlarida yozuv darslarini tashkil etish.
200. Metodika fani qanday masalalarni o'rganadi?
201. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining asosiy vazifalarini ta'riflab bering.
202. Tinish belgilarining yozilishini tushuntirish.
203. Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining asosiy vazifalarini ta'riflab bering.
204. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining metodologik asoslarini izohlang.
205. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining boshqa fanlar bilan bog'liqligini tushuntiring.
206. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining o'ziga xos tamoyillari qaysilar? Ularga tavsif bering.
207. Nazariy metod nima va u qanday hollarda tadbiq etiladi?
208. Empirik metodni tushuntirib bering.
209. Eksperiment vazifasiga ko'ra qanday hollarda o'tkaziladi?
210. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining tarixiga tavsif bering.

211. Boshlang'ich sinflarda ona tili mashg'ulotlarining turi va mazmunini sharhlang
212. Savod o'rgatish davrida o'quvchilar nutqini o'stirish jarayonini yoriting.
213. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining qanday fanlar qatoriga kiradi?
214. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining predmeti haqida ma'lumot bering.
215. Boshlang'ich sinf ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining vazifasi nechta?
216. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining muhim asosi nima?
217. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining fani qanday masalalarni o'rganadi?
218. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining nimani o'qitish kerak? savoliga javob bering.
219. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining nechta asosiy bo'limlari bor?
220. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining nechta o'qitish tamoyillari bor.
221. Fonetika va fonologiya qaysi bo'lim bilan bog'liq holda elementar o'qish ko'nicasini shakllantirishda asos bo'lib xizmat qiladi?
222. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasi bilan bog'liq bo'lgan fanlarni bayon qiling.
223. Ona tili o'qitish metodikasiga ilmiy asos bo'ladigan fanlar qaysi fanlar hisoblanadi?
224. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining o'qish metodikasi bo'limini bayon qiling.
225. O'qish va yozish jarayonining psixofiziologik tavsifi.
226. Nazariy tekshirish metodi nimalarga tadbiq etiladi?
227. Eksperiment metodini tavsiflang.
228. Ona tili o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasining tekshirish metodlarini tavsiflang.
229. Empirik metod nimalarni aniqlash uchun tatbiq etiladi?
230. Fonetika va grafika asoslarini o'rganish metodikasi.
231. Ot so'z turkumini o'rganish metodikasini bayon qiling.
232. Sifat so'z turkumini o'rganish metodikasi bayon qiling.
233. Son so'z turkumi o'rganish metodikasini bayon qiling.
234. Kishilik olmoshi so'z turkumini o'rganish metodikasi bayon qiling.
235. Fe'l so'z turkumini o'rganish metodikasini bayon qiling.
236. 1-4-sinflardagi orfografiyaga o'rganish metodikasi.
237. Boshlang'ich sinfda gap ustida ishlashdagi izshillik
237. Boshlang'ich sinf darsliklarida punktuatsiyaga oid berilgan materiallar tahlil qilishni bayon qiling
238. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini nutqini o'stirishga oid mashq turlarini izohlang.

239. Bayon o'tkazish metodikasi haqida ma'lumot bering
240. Hikoya o'tkazish metodikasi haqida ma'lumot bering
241. Ertak o'tkazish metodikasi haqida ma'lumot bering
242. She'r o'tkazish metodikasi haqida ma'lumot bering
243. Masal o'tkazish metodikasi haqida ma'lumot bering
244. Unli tovushlar va harflarni o'rganish usullari haqida ma'lumot bering
245. Undosh tovushlar va harflarni o'rganish usullari haqida ma'lumot bering
246. Jarangli va jarangsiz undoshlarni o'rganish tizimi haqida ma'lumot bering
247. So'z oxirida tushib qoladigan undoshlarni o'rganish tizimi haqida ma'lumot bering
248. Ketma-ket kelgan bir xil undoshlarni o'rganish tizimi haqida ma'lumot bering
249. Bo'g'in tushunchasi ustida ishlash metodikasi haqida ma'lumot bering
250. Grammatik tushuncha nima? Uning o'ziga xos xususiyatini ayting.
251. Kichik yoshdagi o'quvchilar lingvistik tushunchalarni o'rganishda qanday qiyinchiliklarga duch keladilar? Buning sababi nimada?
252. O'quvchilarda lingvistik tushunchalarni shakllantirish jarayonini izohlang. Har qaysi bosqichdagi ishning mazmuni va maqsadini ayting.
253. Grammatik tushunchani shakllantirishga qanday usullar yordam beradi?
254. Grammatik tushunchani o'rgatish jarayonida o'qituvchi qanday qilib o'quvchilarning aqliy faoliyatini faollashtiradi?
255. Maktabda so'zning morfemik tarkibi va so'z yasallishini o'rganish nima uchun katta ahamiyat kasb etadi?
256. Shakl yasovchi qo'shimchalarni o'rganishning o'ziga xos xususiyatlarini tushuntiring.
257. Boshlang'ich sinflarda qanday so'z turkumlari o'rganiladi? Ularni o'rganishdagi izchillikni tushuntiring.
258. O'quvchilarga o'tni tushuntirishda qanday usullardan foydalanasiz? O'tga oid bironta dars ishlanmasini yozing.
259. Boshlang'ich sinfda sifat so'z turkumi yuzasidan o'quvchilarga qanday bilimlar beriladi va ular qanday izchillikda shakllantiriladi?
260. Sifatni o'rganish jarayonida o'quvchilarda qanday imloviy bilimlar hosil qilinadi?
261. Sifatni o'rganish jarayonida o'quvchilar nutqini o'stirish yuzasidan qanday mashqlar o'tkazasiz?
262. Son ishtirok etgan maqol, ertakdan o'quvchilarga mos misol keltiring.
263. Kishilik olmoshlarini tushuntirishning eng qulay usuli haqida gapiring.
264. Olmoshlarning kelishiklar bilan turlanishi qay tarzda o'rgatiladi?
265. Kishilik olmoshlarining imlosi va talaffuzi ustida ishlash usullarini ayting.

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari.

Rahbariy adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.
2. Mirziyoyev Sh.M. Xalqchil islohotlar xalqimiz manfaatlariga xizmat qiladi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023. – 45 b.

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-son "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. // <https://lex.uz/docs/-6600413>

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PF-5847-son "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmoni. // <https://lex.uz/ru/docs/-4545884>

Darslik va o'quv qo'llanmalar

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. –Toshkent, 2021.–458 b.

2. Ibragimova F.E. Ona tili (Morfologiya). O'quv qo'llanma. –Toshkent: NIF MSH, 2024. – 274 b.

3. Ibragimova F.E. Hozirgi o'zbek adabiy tili. O'quv qo'llanma. –Toshkent: Metodist, 2024. – 156 b.

4. Jumanazarov U.A., Ibragimova F.E., Jumanazarova G.U. Ona tili. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2022. – 248 b

5. Sayfullayeva R.R. Hozirgi o'zbek tili. – Toshkent: Tafakkur avlodi, 2023. – 544 b.

6. Xadjimusayeva N.N. Boshlang'ich ta'limda ona tili (Morfologiya) fanidan amaliy mashg'ulotlarni tashkil qilish. I qism. –Toshkent: Innovatsiyo ziyo, 2022. – 94 b.

7. S.Matchonov, H.Bakiyeva, X.G'ulomova, Sh.Yo'ldosheva, G.Xolboyeva. Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish metodikasi.(darslik); "Ishonchli hamkor" nashriyoti, Toshkent 2021.

8. G.Xolboyeva. Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish metodikasi. (darslik) "INTELLEKT" nashriyoti. 2022.

9. A.Usmanov, Ona tili – o'qish savodxonligi va uni o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. Toshkent – 2024

Elektron ta'lim resurslari

1. www.unlibrary.uz

2. www.jdpu.uz

3. www.ziynet.uz

4. www.edu.uz

2. Matematika va uni o'qitish metodikasi o'quv fani bo'yicha

Fanning maqsadi - talabalarda Matematika va uni o'qitish metodikasi asoslariga oid bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish, talabalarni zamonaviy matematika asoslari bilan tanishtirish, kasbiy faoliyatga oid masalalarini ongli ravishda tadqiq etish, muammolar yechimini topishda matematika va uni o'qitish metodikasining imkoniyatlari mohiyatini tushuntirish va ularni qo'llay olishga o'rgatishdir.

Fanning vazifasi – talabalarni Matematika va uni o'qitish metodikasi bo'yicha nazariy asoslarini o'rgatish, ularda matematika kursini chuqurroq

o'zlashtirishlari uchun zarur bo'ladigan kompetensiyalarni shakllantirish. o'quv dasturining mazmuni va talablari, shuningdek, maktab darsliklari mazmuni va metodik tuzilishi bilan tanishtirish; boshlang'ich ta'limda o'rgatishning zamonaviy ilg'or metod va usullarini o'rgatish. Matematik tushunchalar mazmunini, qoidalarini va usullarni ongli o'zlashtirish orqali fikrlash madaniyatini egallash, axborotlarni tushunish, umumlashtirish va tahlil qilish, maqsadni qo'yish va unga erishish yo'llarini tanlash. Og'zaki va yozma nutqiga asoslangan holda o'z fikrlarini mantiqan to'g'ri, aniq va ratsional ifodalash. Talabalarni darslik, o'quv qo'llanmalar va boshqa ilmiy adabiyotlar bilan mustaqil ishlashga o'rgatishdan iborat. Matematikaning asosiy usullarini kasbiy faoliyatga qo'llash kompetentsiyalariga erishish.

Shuningdek o'qitishda:

- 1) ta'limiy-tarbiyaviy va rivojlantiruvchi maqsadlarni amalga oshirish;
- 2) nazariy bilimlar tizimini o'rganish jarayonini yoritib berish;
- 3) ta'limni insonparvarlashtirishni;
- 4) matematika va uni o'qitish jarayonida qadriyatlar, urf-odatlar, sharqona tarbiya qadr-qimmati, bir-biriga hurmati kabi fazilatlarini tarbiyalash;
- 5) o'qitishning innovatsion, pedagogik va axborot kommunikasion texnologiyalar yutuqlari;
- 6) o'qitish metodikasi I-IV sinflar matematikasining davomi bo'lgan V-VI sinf matematikasi mazmuni bilan uzviyligi ta'minlanishini nazarda tutadi.

"Matematika va uni o'qitish metodikasi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- boshlang'ich sinf matematika o'qitish metodikasining o'ziga xos xususiyatlari;
- boshlang'ich sinflarda matematika darslarida olib borilgan tadqiqotlar va fanning muhim bo'lgan muammolari;
- matematika va uni o'qitish metodikasining tarixi va hozirgi vaqtdagi holati *haqida tasavvurga ega bo'lishi*;
- boshlang'ich sinflarda matematika darslaridagi metodlarini;
- boshlang'ich sinflarda matematika darslarni tashkil qilish shakllarini;
- matematika darslarida foydalaniladigan o'quv vositalarni;
- sonlarni raqamlashga o'rgatish metodikasini;
- asosiy miqdorlarni o'rgatish metodikasini;
- arifmetik amallarni o'rgatish metodikasini;
- algebra elementlarini o'rgatish metodikasini;
- geometriya elementlarini o'rgatish metodikasini;
- boshlang'ich sinflarda masalalar yechishga o'rgatish metodikasini;
- boshlang'ich sinf matematika darslarida zamonaviy (innovatsion, pedagogik va axborot) texnologiyalarni *bilishi va ulardan foydalana olishi*;

Mazkur fanni o'rganish jarayonida talaba quyidagi:

- matematika va uni o'qitishda qo'llaniladigan barcha metod va usullarni farqlash;
- matematika o'qitish jarayonni tashkil qilish;

– arifmetik va geometrik masalalarni yechish;
 – algebraik va geometrik materiallarni amalda qo'llay olish;
 tanlangan mavzusi asosida ilmiy izlanishning bajarilishini uddalay olish
 (kurs ishi va bitiruv ishi tarzida) *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*;

Matematika va uni o'qitish metodikasi fanini o'zlashtirgan talaba quyidagi:
 sonlarni raqamlashga o'rgatish, asosiy miqdorlarni o'rgatish; arifmetik amallarni
 o'rgatish; algebra elementlarini o'rgatish; geometriya elementlarini o'rgatish;
 boshlang'ich sinflarda masalalar yechishga o'rgatish *malakalariga ega bo'lishi
 kerak*.

Matematika va uni o'qitish metodikasi bo'yicha.

O'zbek guruhlari uchun.

1. To'plam tushunchasi. To'plamning elementlari.
2. Bo'sh to'plam. Chekli va cheksiz to'plamlarga misollar.
3. To'plamlarning berilish usullari. Teng to'plamlar
4. To'plam osti. Universal to'plam.
5. Eyler-Venn diagrammalari.
6. To'plamlarning kesishmasi, birlashmasi, ikki to'plamning ayirmasi,
 universal to'plamgacha to'ldiruvchi to'plam.
7. To'plamlarning dekart ko'paytmasi. To'plamlar ustidagi amallarning
 xossalari.
8. To'plamlarni bitta, ikkita va uchta xossaga ko'ra sinflarga ajratish.
9. Moslik va munosabatlar. Ikkita to'plam elementlari orasidagi moslik.
10. Moslikning grafi va grafigi.
11. To'plamni akslantirish. To'plamni to'plamga o'zaro bir qiymatli
 akslantirish. Teng quvvatli to'plamlar.
12. Ekvivalentlik munosabati. Ekvivalentlik munosabatining to'plamlarni
 sinflarga ajratish bilan aloqasi. Tartib munosabati.
13. Kombinatorika elementlari. Kombinatorika masalalari. Yig'indi va
 ko'paytma qoidaslar.
14. Takrorlanadigan va takrorlanmaydigan o'rinlashtirishlar va o'rin
 almashtirishlar.
15. Takrorlanmaydigan gruppalar.
16. Matematik tushuncha. Tushunchaning hajmi va mazmuni.
17. Tushunchani ta'riflash usullari va ularga misollar.
18. Mulohaza haqida tushuncha. Sodda va murakkab mulohazalar.
19. Mulohazaning inkori.
20. Mulohazalar kon'yunksiyasi, Mulohazalar diz'yunksiyasi.
21. Mulohazalar implikatsiyasi. Mulohazalar ekvivalentsiyasi.
22. Natural son va nol tushunchasining vujudga kelishi haqida qisqacha tarixiy
 ma'lumot.
23. Nomanfiy butun sonlar to'plamini tuzishdagi har xil yondoshuvlar.

24. Nomanfiy butun sonlar to'plamini to'plamlar nazariyasi asosida qurish: natural son va nol tushunchasi.
25. Nomanfiy butun sonlar to'plamida «teng», «kichik» va «katta» munosabatlari.
26. Yig'indining ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi. Qo'shish qonunlari.
27. Ayirmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi.
28. Yig'indidan sonni va sondan yig'indini ayirish qoidalarining to'plamlar nazariyasi bo'yicha ma'nosi.
29. Ko'paytmaning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi. Ko'paytirish qonunlari. Ko'paytmaning yig'indi orqali ta'rifi.
30. Nomanfiy butun sonni natural songa bo'lishning ta'rifi, uning mavjudligi va yagonaligi.
31. Yig'indini va ko'paytmani songa bo'lish qoidalarining to'plamlar nazariyasi bo'yicha ma'nosi.
32. Nomanfiy butun sonlar to'plamini aksiomatik asosda qurish: nazariyani aksiomatik metod bilan qurish tushunchasi.
33. Peano aksiomalari.
34. Nomanfiy butun sonlarni qo'shish amalining aksiomatik ta'rifi. Qo'shish qonunlari.
35. Nomanfiy butun sonlarni ko'paytirish amalining aksiomatik ta'rifi. Ko'paytirish qonunlari.
36. Ayirish va bo'lishning ta'rifi.
37. Nolga bo'lishning mumkin emasligi. Qoldikli bo'lish.
38. Nomanfiy butun sonlar to'plamining xossalari.
39. Natural sonlar qatori kesmasi va chekli to'plam elementlari soni tushunchasi. Tartib va sanoq natural sonlari.
40. Natural son miqdorlarni o'lchash natijasi sifatida.
41. Natural son kesma o'lchami sifatida. Kesmalarning o'lchami sifatida qaralgan sonlar ustidagi arifmetik amallarning ta'rifi.
42. Sanoq sistemasi tushunchasi. Pozitsion va nopozitsion sanoq sistemalari.
43. O'nli pozitsion sanoq sistemasini targ'ib qilishda M.Xorazmiyning roli.
44. O'nli pozitsion sanoq sistemasida sonlarning yozilishi va o'qilishi.
45. O'nli sanoq sistemasida nomanfiy butun sonlar ustidagi arifmetik amallarning algoritmi.
46. O'ndan farqli pozitsion sanoq sistemalari: sonlarning yozilishi, arifmetik amallar, bir sanoq sistemasida yozilgan sonni boshqa sanoq sistemasidagi yozuvga o'tkazish.
47. Ikkilik sanoq sistemasining tadbiqu.
48. Nomanfiy butun sonlar ustida arifmetik amallar bajarishning og'zaki usullari.
49. Sonlarning bo'linishi. Nomanfiy butun sonlar to'plamida bo'linish munosabatining ta'rifi va xossalari.

50. Nomanfiy butun sonlar yig'indisi va ko'paytmasining bo'linishi.
51. 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25 ga bo'linish alomatlari.
52. Tub va murakkab sonlar. Eratosfen g'alviri. Tub sonlar to'plamining cheksizligi.
53. Sonlarni tub ko'paytuvchilarga ajratish. Sonlarning kanonik ko'rinishda yozilishi.
54. Sonlarning eng kichik umumiy karralisi. Ularning asosiy xossalari.
55. Sonlarning eng katta umumiy bo'luvchisini topish. Ularning asosiy xossalari.
56. Murakkab songa bo'linish alomati.
57. Kasr va manfiy son tushunchasini vujudga kelishi haqida qisqacha tarixiy ma'lumotlar.
58. Butun sonlar; Butun manfiy sonlar.
59. Butun sonlar to'plamining xossalari va ularning geometrik interpretatsiyasi.
60. Ulush tushunchasi. Kasr tushunchasi.
61. Butunning ulushi, ulushlarga ko'ra butunni topish.
62. Ratsional sonlar. Ratsional sonlar ustida arifmetik amallar.
63. Ratsional sonlar to'plamining xossalari. Ratsional sonlarning surati va maxrajini bir xil songa ko'paytirish, noldan farqli songa bo'lish.
64. O'nli kasrlar va ular ustida arifmetik amallarni bajarish algoritmi.
65. Davriy o'nli kasrlar va ular ustida amallar.
66. Ratsional son cheksiz davriy o'nli kasr sifatida.
67. Haqiqiy sonlar. Irratsional son tushunchasi.
68. Davriy bo'lmagan cheksiz o'nli kasr.
69. Haqiqiy sonlar ustida arifmetik amallar. Qo'shish qonunlari. Ko'paytirish qonunlari. Haqiqiy sonlar to'plamining xossalari.
70. Sonlarni yaxlitlash qoidolari va taqribiy sonlar ustida amallar.
71. Absolyut va nisbiy xato.
72. Kompleks sonlar: Mavhum son tushunchasi.
73. Kompleks son va uning turli shakllari. Kompleks sonlar ustida arifmetik amallar.
74. Kompleks sonlar to'plamining xossalari. Kompleks sonlarni trigonometrik shaklga o'tkazish.
75. Geometriya elementlari. Geometriyaning vujudga kelishi haqida qisqacha tarixiy ma'lumot.
76. Maktabda o'rganiladigan geometrik tushunchalar sistemasi va ularga oid topshiriqlarni yechishni o'rgatish.
77. Geometrik figuralar ularning ta'rifi, xossalari va alomatlari.
78. Ko'pyoqlilar haqida Eyler teoremasi. Prizma, to'g'ri burchakli parallelepiped, piramida.
79. Aylanma jismlar. Silindr, konus, shar.

80. Geometrik masalalarning turlari, o'lchash bilan bog'liq amaliy masalalar, hisoblashga oid masalalar, isbotlashga doir masalalar va yasashga doir masalalar.
81. Geometrik figuralarni sirkul va chizg'ich yordamida yasash bosqichlari.
82. Miqdor tushunchasi va uning turlari. Skalyar miqdorlarning asosiy xossalari.
83. Miqdorlarni o'lchash tushunchasi. Kesma uzunligi va uning asosiy xossalari.
84. Kesma uzunligini o'lchash. Uzunlikning standart birliklari va ular orasidagi munosabatlar.
85. Figuralarning yuzi. Figuralar yuzini o'lchash usullari. Tengdosh va teng figuralardan tashkil topgan figuralar.
86. To'g'ri to'rtburchak va boshqa figuralarning yuzini topish. Fazoviy figuralarning hajmini topish: piramida, prizma, konus, silindr, shar.
87. Jismning massasi tushunchasi. Massaning xossalari. Jismning massasini o'lchash.
88. Vaqt oraliqlari va ularni o'lchash.
89. Boshlang'ich matematika kursida ko'riladigan boshqa miqdorlar: baho, vaqt, tezlik, yo'l.
90. Miqdorlarning o'lchov birliklari va ular orasidagi bog'lanishlar.
91. Matnli masala tushunchasi. Matnli masalalar turlari, matnli masalalar yechish jarayonini modellashtirish.
92. Matnli masalalar yechish metodlari. Foizlarni hisoblashga oid masalalar.
93. Nostandard masalalar. Mantiqiy va ekologik masalalar.
94. Boshlang'ich sinflardagi iqtisodiy va statistik masalalarni tuzish, ularga qisqa shart yoza olish va yechishni o'rgatish.
95. Diagramma, gistogramma va piktogrammalar.
96. Sonli va o'zgaruvchili ifodalar, ayniyat va ayniy shakl almashtirishlar.
97. Sonli tenglik va tengsizlik, ularning xossalari, bir o'zgaruvchili tenglama va tengsizliklar.
98. Teng kuchli tenglamalar va tengsizliklar haqida teoremlar.
99. Chiziqli tenglamalar sistemasi. Chiziqli tenglamalar sistemasini yechish usullari.
100. Chiziqli tenglamalar sistemasi. Chiziqli tenglamalar sistemasini yechish usullari.
101. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi fan sifatida. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasining boshqa fanlar bilan bog'liqligi.
102. Matematika o'qitish metodikasining tatqiqot metodlari. Boshlang'ich sinflarda matematika kursining mazmuni va tuzilishi.
103. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodlari va uning turlari. Boshlang'ich sinf matematika darslarida interfaol metodlardan foydalanish.

104. Boshlangich sinf matematika darslarini tashkil qilishda didaktik o'yin metodlaridan foydalanish
105. Boshlangich sinfda matematika o'qitishni tashkil qilish shakllari. Boshlang'ich sinf matematikada darslarida muammoli dars va uni tashkil qilish usullari.
106. Matematika darslarini taxlil qilish. Boshlangich sinfda matematikadan darsdan tashqari mashgulotlarni tashkil etish va uning turlari.
107. Oz komplektli maktablarda matematika o'qitish xususiyatlari.
108. Matematika darslarida pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish.
109. Boshlangich sinflarda nomanfiy butun sonlarni raqamlashga o'rgatish metodikasi.
110. O'quvchilarni maktabgacha bo'lgan davrda matematik tayyorgarligi darajasini aniqlash va ularni tartibga solish
111. O'n ichida raqamlashga o'rgatishning tayorgarlik ishlari.
112. Kontsentrlar bo'yicha raqamlashga o'rgatish metodi.
113. Yuz ichida nomanfiy butun sonlarni raqamlashga o'rgatish metodikasi.
114. Ogzaki va yozma raqamlash. Son va raqam tushunchasi.
115. Ming ichida nomanfiy butun sonlarni raqamlashga o'rgatish metodikasi.
116. Ko'p xonali sonlar ustida nomanfiy butun sonlarni raqamlashga o'rgatish metodikasi.
117. Boshlangich sinflarda asosiy miqdorlar va ularni o'lchov birliklarini o'rgatish metodikasi.
118. Uzunlik va yuza o'lchov birliklari.
119. Massa va sigim o'lchov birliklari.
120. Vaqt va hajm o'lchov birliklari.
121. O'nlik, yuzlik ichida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi.
122. Minglik, Ko'p xonali sonlar ichida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi.
123. Qo'shish va ayirish, ko'paytirish va bo'lish amallari ma'nosini ochib berish.
124. Arifmetik amallarni bajarishning ogzaki va yozma hisoblash usullari.
125. Algebraik materiallarni o'rgatish metodikasi.
126. Son va ifoda tushunchasi. Sonli va harfiy ifoda. O'zgaruvchi qatnashgan ifoda.
127. Tenglik va tengsizlik, qo'sh tenglik va qo'sh tengsizlik haqida tushuncha.
128. Tenglama tuzilishi va turlari. Tenglamani echish metodikasi.
129. Geometrik materialni o'rganish metodikasi. Nuqta, kesma, ko'pburchak tushunchasi haqida tasovvurni shakllantirish metodikasi.
130. Burchaklar va ularning turlarini tushuntirish metodikasi.
131. Figuralarni farqlay olish, qismlarga bo'lish, qismlardan figuralar hosil qilish.
132. Ko'pburchaklar perimetri va yuzasini hisoblash.
133. Koordinata burchagi. Nuqta koordinatasi.
134. Ko'pyoq. To'g'ri burchakli parallelepiped.
135. Fazoviy shakllar. Kub va uning elementlari.
136. Burchak gradusi. 30, 45, 60, 90 gradusli burchaklarni transportir yordamida o'lchash.

137. Kasr tushunchasi bilan tanishtirish metodikasi. Ulush. Butunning ulushini topish. Ulushga ko'ra butunni topish.
138. Maxraji 10dan oshmagan kasrlarni taqqoslash. Maxraji bir xil bo'lgan kasrlarni qo'shish va ayirishning ma'nosi.
139. Kasr turlari va ular ustida arifmetik amallar bajarish. Turli xil maxrajli kasrlarni qo'shish va ayirish amalini bajarilishini tushuntirish.
140. Turli xil maxrajli kasrlarni ko'paytirish va bo'lish amalini bajarilishini tushuntirish.
141. O'nli kasrni to'g'ri kasr ko'rinishida ifodalash. O'nli kasrlar ustida arifmetik amallar.
142. Arifmetik masalalar yechishga o'rgatish metodikasi. Masala va uning tarkibi. Sodda va murakkab masala.
143. Masala tuzish va uni echish. Masala echishga o'rgatish bosqichlari va malakalarining mantiqiy asosi.
144. O'nlik kontsenti bo'yicha masalalar yechish ustida ishlash. Yuzlik kontsenti bo'yicha masalalar yechish ustida ishlash.
145. Minglik kontsenti bo'yicha masalalar yechish ustida ishlash. Ko'p xonali sonlar kontsenti bo'yicha masalalar yechish ustida ishlash.
146. To'g'ri to'rtburchak va kvadratning perimetri, yuzasiga doir masalalar echishga o'rgatish.
147. Yuzlarni formula yordamida hisoblashga doir masalalar. Masalalarni tenglama va jadval tuzib echish.
148. Matematika o'qitish metodikasining taraqqiyoti tarixi hamda rivojlanish yo'llari.
149. Boshlang'ich sinflarda amaliy o'qitish metodlari: induksiya, deduktsiya, analogiya.
150. Darsni tashkil qilishga tayorgarlik, bir soatlik dars reja konspektini tayorlash.
151. Sodda va murakkab masalalar.
152. Boshlang'ich sinf matematika fanlarini o'qitishda AKT va texnik vositalardan foydalanish.
153. Ko'p xonali sonlarni uch xonali sonlarga bo'lish usullari. Ko'p xonali sonlarni ikki xonali sonlarga bo'lish usullari
154. Uch xonali sonlar ichida yigindiga sonni qo'shish usullari. Uch xonali sonlar ichida yigindidan sonni ayirish usullari.
155. Uch xonali sonlarni qo'shish va ayirishning ogzaki va yozma usullari.
156. Nolni songa qo'shish va ko'paytirish. Nol bilan tugaydigan songa bo'lish usuli.
157. 10, 100, 1000ga ko'paytirish va bo'lish usullari.
158. Ming ichida yozma va ogzaki qo'shish va ayirish. Ko'p xonali songa bir xonali sonni bo'lish va ko'paytirish usuli.
159. Yozma bo'lish usulini tushuntirish (ko'p xonali sonlar misolida). Yaxlit sonlar haqida tushuncha. Yaxlit sonlarga ko'paytirish va bo'lish usullari.
160. Ming ichida o'nlikdan va yuzlikdan o'tmasdan qo'shish va ayirish usullari.
161. O'nlikdan va yuzlikdan o'tib qo'shishning umumiy usuli.
162. Jadvaldan tashqari ko'paytirish va bo'lish usullari.

163. O'nlikdan va yuzlikdan o'tib ayirishning umumiy masalasi.
164. Qoldiqli bo'lish usuli va uning mohiyatini misollar asosida tushuntiring.
165. To'rt arifmetik amal qatnashgan misollarni yechish qoidalari (algoritmi).
166. Yigindiga va ayirmaga sonni qo'shish usuli. Qo'shish va ayirishning ma'nosi.
167. Ko'paytirish va bo'lish orasidagi boglanishni (misollar asosida) tushuntiring.
168. Matematika darslarida ko'rgazmali qo'llanmalar haqida tushuncha.
169. O'qitishning og'zaki metodlari. O'qitishning amaliy metodlari.
170. O'qitishning ko'rgazmali metodlari.
171. Ko'p xonali sonlarni raqamlashda sinf tushunchasi.
172. Boshlang'ich sinflarda 10,100,1000 ichida nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.
173. Boshlang'ich sinflarda ko'p xonali sonlar ichida nomanfiy butun sonlarni nomerlashga o'rgatish metodikasi.
174. Boshlang'ich sinflarda miqdorlarni o'rgatish metodikasining umumiy masalalari. Uzunlik va yuza o'lchov birliklari.
175. Massa va sig'im o'lchov birliklari. Vaqt o'lchov birliklari.
176. Sinfda tashqari ishlarni tashkil qilish.
177. Boshlang'ich sinflarda sonlarni raqamlash, tayyorgarlik davri. 1-sinf matematika darsligi tahlili.
178. Boshlang'ich sinflarda nomanfiy butun sonlarni o'n, yuz, ming ichida nomerlashga o'rgatish metodikasi.
179. Miqdorlarni o'rgatish metodikasi. Uzunlik va yuza o'lchov birliklari.
180. Boshlang'ich sinfda matematika o'qitishda tadqiqot metodlaridan foydalanish.
181. Boshlang'ich sinfda matematika o'qitish metodlari. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishni tashkil qilishda interfaol metodlardan foydalanish.
182. Boshlang'ich sinfda matematika o'qitish o'quv vositalari. Boshlang'ich sinflarda matematikadan o'quv jarayonida ko'rgazmalilikdan foydalanish.
183. Ixtisoslashtirilgan boshlang'ich sinflarda darsni tashkil etish. Raqamlash tarixi, raqam va hisobni kelib chiqishi.
184. Boshlang'ich sinflarda nomanfiy butun sonlarni 10,100,1000 ichida nomerlashga o'rgatishda ko'rgazmalilikdan va didaktik o'yinlardan foydalanish.
185. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishda kompetesiyaviy yondashuv.
186. Boshlang'ich sinfda matematika o'qitish metodlari. Induksiya, deduksiya va analogiya metodlari.
187. Darsni tashkil qilishga tayyorgarlik, bir soatlik dars reja konspektini tayyorlash.
188. Boshlang'ich sinflarda matematikadan fakultativ dars namunalari. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishda kompetesiyaviy yondashuv jarayonida AKTdan foydalanish.
189. Boshlang'ich sinflarda sonlarni raqamlash, tayyorgarlik davri. Daftari bilan ishlash metodikasi. 1-sinf matematika darsligi o'quv materialini o'rganish.

190. PIRLS, PISA, TIMSS, TALIS xalqaro baholash dasturlarining maqsad va vazifalari.
191. Nomanfiy sonlar ustida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasining umumiy masalalari. O'nlik va yuzlik konsentrida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi
192. Minglar va ko'pxonali sonlar konsentrida arifmetik amallarni o'rgatish metodikasi
193. Boshlang'ich sinflarda algebra elementlarini o'rgatish metodikasining umumiy masalalari. Sonli va harfiy ifoda.
194. Tenglik va tengsizliklarni o'rgatish metodikasi bilan tanishtirish. Sodda tenglamalarni o'rgatish metodikasi. Tenglama tuzilishi, turlari. Tenglamalar yechish metodikasi.
195. Geometriya elementlarini o'rgatish metodikasining umumiy masalalari. Perimetr va yuza tushunchalarini o'rgatish metodikasi.
196. O'nlik va yuzlik konsentrida masalalar yechish metodikasi
197. Uch va to'rt xonali sonlarni raqamlash. To'rt xonali sonni xona birliklari yig'indisi ko'rinishida tasvirlash. To'rt xonali sonlarni taqqoslash.
198. Natijasi 1000 ichida bo'lgan bir, ikki va uch xonali sonlar ustida qo'shish va ayirishni og'zaki bajarish.
199. 1000 ichida arifmetik amallarni bajarish usullari.
200. Tarkibli masalalar. Sodda hollarda sonning bo'luvchilarini va karralilarini aniqlash. To'g'ri chiziqli tushunchasi.
201. Doirani teng bo'laklarga bo'lish. Qavsli ifodalarda amallarni bajarish tartibi. Bo'linishga arifmetik va matnli masalalar
202. Nollar bilan tugaydigan sonlarni bir xonali songa og'zaki ko'paytirish va bo'lish usullari:
203. Uch xonali sonni bir xonali va ikki xonali songa yozma ko'paytirish usullari. Uch xonali sonni bir xonali songa yozma bo'lish usullari. To'rt xonali sonni bir xonali songa yozma bo'lish usullari.
204. Miqdorlarni taqqoslash, qo'shish va ayirish. O'rta arifmetikni topishga doir masalalar yechish.
205. Massa birliklari: gramm, kilogramm, tonna. Masalalar yechish

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Abdullayeva B.S., Sadikova A.V., Xamedova N.A., Muxitdinova M.N., Toshpulatova M.I. Boshlang'ich matematika kursi nazariyasi. (Boshlang'ich ta'lim va sport-tarbiyaviy ish bakalavriyat ta'lim yo'nalishi talabalari uchun darslik). Tafakkur bo'stoni. Toshkent-2018, 496 bet.
2. Nusratova D.N., Shamsiyev A. Boshlang'ich matematika kursi nazariyasi (amaliy mashg'ulotlar uchun). - T.: "VNESHINVYSTPROM" nashriyoti. – 2021. – 344 b.
3. Rabbimov M.T. Matematika. O'quv qo'llanma. Toshkent "Fan ziyosi" 2022. – 284 b.

4. Rabbimov M.T. Boshlang'ich matematika kursi nazariyasi. Uslubiy qo'llanma. Jizzax 2021yil.
5. Jumayev M.E. Matematika o'qitish metodikasi. (OO'Y uchun darslik.) Toshkent. "Turon-Iqbol", 2016 yil.

Qo'shimcha adabiyotlar:

- 6) B.S.Abdullaeva va boshq. Matematika 3-sinflar uchun ilg'or va axborot kommunikatsiya texnologiyalarini ta'lim jarayoniga joriy etish bo'yicha metodik qo'llanma "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat nashriyoti. 11b.t.Toshkent-2016. 176 bet
- 7) B.S.Abdullaeva va boshq. Matematika 4-sinflar uchun ilg'or va axborot kommunikatsiya texnologiyalarini ta'lim jarayoniga joriy etish bo'yicha metodik qo'llanma "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat nashriyoti. 11 b.t. Toshkent-2017. 224 bet

Internet saytlari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.Ziyonet.uz
4. www.edu.uz
5. www.nadlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'zMK)

III. 2025-2026 o'quv yilida "Texnologiya ta'limi va uni o'qitish metodikasi" fanidan o'tkaziladigan Yakuniy davlat attestatsiyasini sinovining asosiy savollari

Fanni o'qitishdan maqsad: talabalarni boshlang'ich sinflarda texnologiya fanining mazmuni va vazifalari, o'qitish usullari, ta'limiy vositalar bilan tanishtirish va ularni ta'lim jarayoniga tadbiq etish bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat. Fan doirasida o'rganiladigan asosiy masalalarning mazmun-mundarijasini belgilash, texnologiya haqida ma'lumot berish hamda texnologiya o'quv predmeti sifatida qanday o'qitish kerakligiga oid kasbiy kompetentlikni shakllantirishdan iborat. Talabalarni shu sohada mantiqiy fikrlashga, ilmiy xulosa chiqarishga o'rgatish, ularda texnologiyaning nazariy va amaliy muammolarini hal etish ko'nikmalarini shakllantirish.

Fanning vazifalari: boshlang'ich sinflarda texnologiya fanining asosiy vazifalari o'quvchilarni texnologiyaga tayyorlash, bilim berish va umumta'lim maktablarining boshlang'ich sinflarida kasblar haqida ma'lumot berish izchilligini takomillashtirish, o'quvchilarda mehnatsevarlik, mas'uliyat, intizomlilik, burch hissi, jamoatchilik hissini tarbiyalashda, o'quvchilarning aqliy o'sishida eng muhim iroda va ahloqiy sifatlarning rivojlanishi, davlat ta'lim standartlari talabi bo'yicha nazariy va amaliy bilimlar berishdan iborat.

"Texnologiya ta'limi va uni o'qitish metodikasi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr;

- texnologiya va uning tarkibiy qismlarini, loyihalash, rejalashtirish va tuzish; amaliy ishlar, qog'oz va karton bilan ishlash, turli xil materiallar bilan ishlash, mahalliy materiallar bilan ishlash, texnik modellar bilan ishlash, qishloq xo'jaligi mehnati; mutafakkirlar merosida va xalq og'zaki ijodida mehnatning tarannum etilishi, zamonaviy texnologiya va robot texnikasi, maishiy xizmat, gazlamaga ishlov berish turlarini *bilishi kerak*:

Mazkur fanni o'rganish jarayonida talaba quyidagi:

- turli buyumlarni, qog'ozni, kartonni, gazlamani, qirqish, buklash, qismga ajratish, yelimlash, joylash; gullarni parvarish qilish, barglarni to'plash, urug'larni saralash, bir-biridan ajrata olish, qurita olish *ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak*:

Texnologiya ta'limi va uni o'qitish metodikasi fanini o'zlashtirgan talaba quyidagi:

- qog'ozdan buklash va origami asosida turli shakllarni yashash; loy va plastilinga ishlov bera olish; ipdan turli buyumlar to'qiy olish; bayram va tadbirlarga atab applikatsiya usulida tabriknomalar yasash; turli xil bo'shagan idishlardan turmushda foydalanadigan maketlar yasash; mahalliy materiallardan ko'rgazmali qurollar yasay olish *malakalarga ega bo'lishi kerak*.

Texnologiya ta'limi va uni o'qitish metodikasi fanidan savollar **O'zbek guruhlar uchun**

1. Boshlang'ich sinflarda texnologiya ta'limi va tarbiyasining vazifalari.
2. Boshlang'ich sinfda texnologiya o'qitish metodikasining fan sifatida o'z oldiga qo'ygan vazifalari.
3. O'quvchilarni mehnatga axloqiy va amaliy tayyorlash jarayonlari, vazifalari.
4. Mehnat malakalari va ko'nikmalarini shakllantirish.
5. Boshlang'ich kasb-hunar tushunchalarini tarbiyalash, o'quvchilarni mehnatga psixologik tayyorlash.
6. Boshlang'ich sinflarda qo'l mehnatiga o'rgatishni tashkil qilish shakllari.
7. Qo'l mehnatiga o'rgatishda ish turlarining mazmun va mohiyati.
8. Ish turlari haqida tushunchalar. Kasb-hunarga yo'naltirish.
9. Kasb-hunar tushunchalari. Ish turlari vositalaridan foydalanish qoidalari.
10. Mehnatga munosabat tushunchalarini o'stirish.
11. Boshlang'ich sinfda mehnatga o'rgatish metodi. Metod tushunchalari, uning turlari va tasnifi.
12. Mehnat samaradorligini oshirishda qo'llaniladigan metodlar.
13. Mehnat ish unumini oshirishni tashkil etish shakl va metodlari.
14. Boshlang'ich sinflarda texnologiya darsining olib borilishi.
15. Boshlang'ich sinflarda texnologiya ta'limidan amaliy ish turlari.
16. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida ish turlari.
17. Qog'oz va karton turlari haqida tushuncha.
18. Ish turlari bo'yicha yasaladigan buyumlarni bajarishda texnika xavfsizlik qoidalari.
19. O'z-o'ziga xizmat ko'rsatish. Mehnat ish qurollari, har xil turdagi materiallar bilan tanishtirish va ulardan foydalanish qoidalari.
20. Texnologiya ta'limida sinfdan tashqari ishlar.

21. Texnologiya ta'limida sinfdan tashqari ishlarning maqsadi va vazifalari.
22. Qishloq xo'jalik mehnati darslarining mazmuni va ularning tashkil etilishi. Tabiat haqida tushunchalar.
23. O'quvchilarning mehnat tarbiyasida mutafakkirlar merosidan foydalanish.
24. Mutafakkirlar merosida mehnat tarbiyasi. Mehnat haqida o'gitlar.
25. Kasb-hunar tushunchalari. Mehnat, hunar, odob haqida.
26. Texnologiya darslarida ekskursiyani tashkil etish, uning mohiyati va mazmuni.
27. Texnologiya darslarida texnika xavfsizligi qoidalari haqida tushunchalar.
28. Qog'oz va kartonning turlari haqida ma'lumot.
29. Turli xil materiallar bilan ishlash. Tabiiy ashyolar (kashtash, yong'oq, yer yong'oq po'choqlari, samon, barglar, shoxlar, meva va sabzavot urug'lari, chig'anoqlar, patlar va boshqa mahalliy ashyolar.)
30. Loy va plastilindan narsalar yasash, oddiy buyumlardan mayda va murakkab shakllar yasash usullari (kartoshka, sabzi, olma, har xil mevalar, maket va modellar).
31. Tabiiy narsalarni tayyorlash va saqlash. Tabiiy narsalarga ishlov berish uchun ish qurollari, texnika xavfsizligi.
32. Appilikasiya va mozayka ishlari haqida ma'lumot.
33. Plastilindan ko'rgazma material yasash. Plastilindan o'yinchoq yasash usullari.
34. Gazlamalar bilan ishlash. Buyumlarni, andozalarni, ip turlari va ranglari, materiallarning xususiyati chidamliligi, yumshoq o'yinchoqlar yasash usullari.
35. Tolaning turlari bilan tanishtirish. Turli xususiyatlari bilan tanishtirish.
36. Boshlang'ich maktabda tolali gazlamalar, gazlama ishlab chiqarish bilan tanishtirish uslubi.
37. Loyihalash va modellashtirish. Amaliy faoliyat davomida bolalarni ijodkorlik va aqliy qobiliyatlarini rivojlantirish.
38. Boshlang'ich sinflarda va sinfdan tashqari texnologiya darslarida texnik modellashtirishning o'rni va ahamiyati.
39. Gazlamaning turlari va xususiyatlari. Gazlamalardan aplikasiyalar yasash.
40. Boshlang'ich sinf texnologiya ta'limi dasturining mazmuni.
41. Boshlang'ich sinf texnologiya ta'limining didaktik tamoyillari.
42. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida mahalliy va ta'biy materiallar bilan ishlash.
43. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida turli chiqindi materiallar bilan ishlash.
44. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida texnik maket va modellar yasash.
45. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida o'quvchilarning texnik ijodkorligini o'stirish.
46. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida loy va plastilin bilan ishlash.
47. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida gazlamalar bilan ishlash.
48. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida iqtisodiy bilim tushunchalarini shakllantirish.
49. Yumshoq o'yinchoq turlari va ularning ahamiyati.

50. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida sinfdan tashqari ishlarni tashkil etish.
51. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarini jihozlash, asboblardan foydalanishda xavfsizlik texnikasiga rioya qilish usullari.
52. Boshlang'ich sinf texnologiya ta'limi jarayonida kasb tanlashga yo'llash metodlari.
53. Texnologiya darslarida texnik model va maketlar yasash.
54. Boshlang'ich sinflarda texnik modellashtirish darslarining maqsad va vazifalari.
55. Texnologiya darslarida mahalliy materiallar bilan ishlash usullari.
56. Yumshoq o'yinchoqlarning turlari va ularning bolalar hayotidagi o'rni.
57. O'quvchilarni texnologiya darslarida tejamkorlikka o'rgatish.
58. To'garak mashg'ulotlarida o'quvchilarni kasb tanlashga yo'llash.
59. Chiqindi materiallar bilan ishlash usullari.
60. O'quvchilarni kasb tanlashga yo'naltirishning ahamiyati haqida ma'lumot.
61. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida tabiiy va mahalliy materiallar bilan ishlash usullari.
62. Mehnat tarbiyasida Demokrit va Aristotel qarashlari.
63. Markaziy Osiy mutafakkirlarining mehnat tarbiyasi va kasb-hunar to'g'risidagi qarashlari.
64. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida foydalaniladigan ish qurollari haqida ma'lumot.
65. Mehnat tarbiyasining tarixiy taraqqiyotdagi o'rni.
66. Yangi pedagogik texnologiya asosida texnologiya darslarini tashkil etish.
67. Kasblarning tiplarga bo'linishi va ularning turlari haqida ma'lumot.
68. Kasb hunar o'rganishda Alisher Navoiy va Abu Ali ibn Sinolarning qarashlari.
69. Texnologiya fanining boshqa fanlar bilan aloqasi.
70. Texnologiya darslarida ilmiylik va sistemalilik tamoyili.
71. Texnologiya darslarida ongliklik va faollik tamoyili.
72. Texnologiya darslarida mustahkamlash va o'zlashtirish prinsipi.
73. Texnologiya darslarida yosh va individual xususiyatlarni hisobga olish tamoyili.
74. Texnologiya darslarida ta'lim va tarbiya birligi tamoyili.
75. Texnologiya darslarida foydalaniladigan qog'oz turlari haqida ma'lumot.
76. Texnologiya darslarida nazariya va amaliyot birligi tamoyili.
77. Kasbni to'g'ri tanlashda har xil madaniy – ommaviy tadbirlarning ahamiyati.
78. Yumshoq o'yinchoqlarning turlari va ularning ahamiyati.
79. Chiqindi materiallar bilan ishlash usullari.
80. Boshlang'ich sinf mehnat darslarida qishloq xo'jalik mehnati darslarini tashkil etish.
81. Qog'ozning xususiyatlari. Qog'ozning sanoatda va turmushda qo'llanilishi.
82. Texnologiya ta'limidagi amaliy ish turlari haqida ma'lumot.
83. Texnologiya darslarida texnika xavfsizligi qoidalari.
84. Texnologiya ta'limining shakl va metodlari.

85. Texnologiya darsligining boshqa fanlar bilan aloqasi.
86. Boshlang'ich sinflarda texnologiya faning shakl va usullari.
87. Texnologiya ta'limining didaktik tamoyillari.
88. Texnologiya fani darslariga integratsion yondashuv.
89. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida integratsiyalashgan ta'limdan foydalanishning metodik xususiyatlari.
90. O'quvchilarni mehnatga axloqiy, ruhiy va amaliy tayyorlash.
91. O'quvchilarning mehnat tarbiyasida mehnat an'analarining o'rni
92. Texnologiya darslarini tashkil qilish shakllari.
93. Xalq merosida mehnat an'analaridan o'rni.
94. Texnologiya darslarida mehnat an'analaridan foydalanishning shakllari
95. Mutafakkirlar merosida mehnat tarbiyasi.
96. Mehnat an'analarining o'quvchilar tarbiyasidagi ahamiyati.
97. Mutafakkirlar merosida mehnat tarbiyasining targ'ib etilishi.
98. Kasb-hunarlar haqida tushuncha.
99. Boshlang'ich ta'limda mehnat tarbiyasi va kasb-hunar turlari.
100. Xalq maqollarida mehnat tarbiyasi.
101. Xalq rivoyatlari asosida o'quvchilarni mehnatga o'rgatish.
102. Texnologiya darslaridagi amaliy ish turlari va mazmuni.
103. O'quvchilarni mehnatga tarbiyalash usullari.
104. Texnologiya darslarida xorijiy ta'lim tizimidan foydalanish.
105. Boshlang'ich sinflarda texnologiya ta'limi tuzilishi o'ziga xos xususiyatlari va mazmuni.
106. Boshlang'ich sinf mehnat darslarida karton turlari haqida ma'lumot.
107. Texnologiya fanining boshqa fanlar bilan aloqasi.
108. Texnologiya ta'limida ommaviy ishlarni tashkil etish.
109. Boshlang'ich sinflarda qo'l mehnatiga o'rgatishni tashkil qilish shakllari.
110. Texnologiya faniga oid to'garak mashg'ulotlarini tashkil etish.
111. Kreativlik bilan bog'liq qobiliyatlarni shakllantirishning dolzarb vazifalari.
112. Xalq og'zaki ijodida mehnat tarbiyasining targ'ib etilish.
113. Abdurahmon Jomiyning mehnat xususidagi qarashlari.
114. Alisher Navoiyning mehnat xususidagi qarashlari.
115. Zahiriddin Muhammad Boburning mehnat xususidagi qarashlari.
116. Abu Nasr Al-Forobiyning mehnatsevarlik haqidagi fikrlari.
117. Abu Abdulloh Muhammad ibn Muso Al-Xorazmiyning insoniylik va mehnatsevarlik haqidagi fikrlari.
118. Abu Rayhon Beruniy mehnatsevarlik haqidagi fikrlari.
119. Boshlang'ich sinflarda qo'l mehnatiga o'rgatishni tashkil qilish shakllari.
120. Qo'l texnologiya faniga o'rgatishda ish turlarining mazmuni.
121. Amaliy ish samaradorligini oshirishda qo'llaniladigan talablar.
122. Boshlang'ich sinf texnologiya darslarida amaliy ish turlari.
123. O'z-o'ziga xizmat ko'rsatish texnologiyasi haqida ma'lumot.
124. Texnologiya fani ish qurollari va ish materiallari bilan tanishtirish va ulardan foydalanish talablari.
125. Texnologiya ta'limi darslarida AKTdan foydalanishning o'ziga xos

- xususiyatlari.
126. Texnologiya darslarida innovatsion texnologiyalardan foydalanish.
 127. Interfaol usullarni texnologiya darslarida foydalanish usullari.
 128. Texnologiya darslarida interfaol ta'lim metodlaridan foydalanish tartibi.
 129. Applikatsiya va mozaika san'ati haqida tushuncha.
 130. Applikatsiya va mozaika bilan ishlash texnologiyasi.
 131. Applikatsiya va mozaika bilan ishlash darslarini to'g'ri tashkil etish talablari.
 132. Applikatsiya va mozaika ishlarining o'quvchilar tarbiyasidagi ahamiyati.
 133. Qog'oz va karton haqida ma'lumot.
 134. Qog'ozning ishlab chiqarishdagi o'rni haqida ma'lumot.
 135. Qog'oz va karton turlari va xususiyatlari.
 136. Qog'oz va kartonga ishlov berish usullari.
 137. Qog'oz va karton bilan ishlash texnologiyasi.
 138. Ish joyini tashkil qilish talablari haqida ma'lumot.
 139. Turli xil materiallar haqida tushuncha. Turli xil materiallarni to'plash va ishga tayyorlash.
 140. Turli xil materiallardan turli buyumlar yasash texnologiyasi.
 141. Tabiiy materiallarni to'plash va ishga tayyorlash.
 142. Tabiiy materiallardan (barglar, somon qalamchalari, yong'oq po'choqlari, patlar, o'simlik urug'lari va boshqa materiallar) applikasiyalar va o'yinchoqlar yasash texnologiyasi haqida ma'lumot.
 143. Kulolchilik va haykaltaroshlik ishlari haqida ma'lumot.
 144. Plastilin va loyning tarkibi va xususiyatlari. Plastilin va loyga ishlov berish usullari.
 145. Plastilin va loy bilan ishlash darslarida ish o'rnini tashkil etish talablari.
 146. Plastilin va loy bilan ishlash darslari tashkil etish metodikasi.
 147. Plastilin va loy bilan ishlashda sanitariya-gigienik talablar haqida ma'lumot.
 148. Gazlama va ip turlari haqida ma'lumot. Gazlamaning xususiyatlari.
 149. Gazlamaning sanoatda ishlab chiqarilishi. Gazlama bilan ishlash metodikasi.
 150. Gazlamaga ishlov berish (o'lchash, andoza olish va qirqish) metodikasi haqida ma'lumot.
 151. O'quvchilarining texnologik loyihalashga oid bilimlarini shakllantirishning mazmuni va mohiyati.
 152. Texnologiya darslarida o'quvchilarga loyihalash kompetensiyalarini shakllantirishda modellashtirish va loyihalash mazmuni.

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Sanoqulov X., Yakubov I. Texnologiya fanini o'qitish metodikasi. — Toshkent, 2021.
2. Kuttibekova G.T Texnologiya va uni o'qitish metodikasi. Uslubiy qollanma. Toshkent.: Innovatsiya-Ziyo 2022-yil.

3. Kulboyeva G.T Texnologiya va uni o'qitish metodikasi. Uslubiy qollanma. Toshkent.: Innovatsiya-Ziyo 2024-yil.
4. Roximova N.E. Texnologiya va uni o'qitish metodikasi. — Toshkent: Bookmany Print, 2023.
5. Eshniyozov O., Toshniyozova F. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga texnologiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishda dars ishlanmalarining ahamiyati. — 2024.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. R.R.Ismailova. 2-sinf uchun Texnologiya darslik "Novda Edutainment", Toshkent. 2023-y.
7. R.R.Ismailova. 3-sinf uchun Texnologiya darslik "Novda Edutainment", Toshkent. 2023-y.
8. R.R.Ismailova. 4-sinf uchun Texnologiya darslik "Novda Edutainment", Toshkent. 2023-y.
9. Sanaqulov X.R., Xodieva D.P., Sanaqulova A.K. "Texnologiya" 2-sinf darsligi. T.; "SHarq". 2018-yil 10

Internet saytlari:

1. www.google.uz.
2. <https://unilibrary.uz>
3. <https://www.natlib.uz>
4. <https://lib.jdpu.uz/library>
5. www.lex.uz
6. www.ziynet.uz
7. www.edu.uz

IV. 2025-2026 o'quv yilida "Boshlang'ich ta'limda pedagogikasi" fanidan o'tkaziladigan Yakuniy davlat attestatsiyasini sinovining asosiy savollari

Fanni o'qitishdan maqsad: talabalarni boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanining metodologiyasi, ta'lim muassasalarida ta'lim va ma'naviy-ma'rifiy ishlarni samarali tashkil qilish, zamonaviy darslarni tashkil etishning integratsiyalashuvi, pedagogik innovatsiyaning predmeti, ilmiy bilim sohasidagi yangi rivojlanish, tashkil etish va mazmunini boyitish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan qurollantirishdan iborat.

Fanning vazifalari: zamonaviy sharoitlarda o'rgatiladigan pedagogika fanlari rivojining asosiy qonuniyatlari haqida; kasbiy faoliyatda tayanch ahamiyat kasb etuvchi fan tarmog'i, ta'lim va tarbiya nazariyasi; ta'lim texnologiyasi; tarbiya nazariyasi mazmuni, tamoyillari, tarbiya shakllari, tarbiya texnologiyasi; umummilliy tushuncha, ta'lim va tarbiyani integratsiyalash o'qitish orqali sinflarga ajratish; o'qitish va tarbiyani integratsiyalash; zamonaviy pedagogik texnologiyalar, o'quv faoliyatini faollashtirish metodlari; ta'lim va tarbiyaning psixologik-pedagogik tamoyillarini o'rgatishdan iborat

Mazkur fanni o'rganish jarayonida talaba quyidagi:

zamonaviy sharoitlarda o'rgatiladigan pedagogika fanlari rivojining asosiy qonuniyatlari haqida; kasbiy faoliyatda tayanch ahamiyat kasb etuvchi fan tarmog'i, ta'lim va tarbiya nazariyasi; ta'lim texnologiyasi; tarbiya nazariyasi mazmuni, tamoyillari, tarbiya shakllari, tarbiya texnologiyasi; umummilliy tushuncha, ta'lim va tarbiyani integratsiyalash o'qitish orqali sinflarga ajratish; o'qitish va tarbiyani integratsiyalash; zamonaviy pedagogik texnologiyalar, o'quv faoliyatini faollashtirish metodlari; ta'lim va tarbiyaning psixologik-pedagogik tamoyillari haqida *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*

Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanini o'zlashtirgan talaba quyidagi:

boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanining metodologiyasi, ta'lim muassasalarida ta'lim va ma'naviy-ma'rifiy ishlarni samarali tashkil qilish, zamonaviy darslarni tashkil etishning integratsiyalashuvi, pedagogik innovatsiyaning predmeti, ilmiy bilim sohasidagi yangi rivojlanish, tashkil etish va mazmunini boyitish uchun zarur bo'lgan *malakaga ega bo'lishi kerak*.

Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanidan asosiy savollar O'zbek guruhlar uchun

1. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanining vazifalari.
2. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv-biluv motivlarini shakllantirish imkoniyati, o'qitish ta'lim jarayonining tarkibiy qismi sifatida.
3. Shaxs tushunchasi haqida ma'lumot bering.
4. Pedagogika fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi (Avesto davri).
5. Shaxsni rivojlantiruvchi metodlar haqida ma'lumot bering.
6. O'qituvchi pedagogik faoliyatida psixologik to'siqlar.
7. O'qituvchining kasbiy faoliyatidagi ijodkorligi haqida ma'lumot bering.
8. Pedagogika fanining asosiy tushunchalari (kategoriyalari).
9. Sharq mutafakkirlari va ma'rifatparvar pedagoglari asarlarida o'ziga xos pedagogik qarashlar.
10. Shaxsning faoliyat tushunchasi haqida ma'lumot bering.
11. Shaxs shakllanishida biologik ta'sirning ahamiyati.
12. O'qituvchining ta'lim jarayonidagi faoliyati va darsga tayyorgarligi.
13. O'quvchi og'zaki va yozma nutqini rivojlantiruvchi metodlar.
14. Shaxs shakllanishida maqsadli tarbiyaning ta'siri.
15. O'qituvchining darsga tayyorgarligi.
16. Ta'lim turlari haqida ma'lumot bering.
17. Ta'lim qonuniyatlari haqida ma'lumot bering.
18. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi (Sharq uyg'onish davri).
19. Ta'lim tamoyillari haqida ma'lumot bering.
20. Shaxsda "Men" tushunchasining rivojlanishi.
21. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi (Temuriylar davri).
22. Shaxs shakllanishida mustaqil fikrning ta'siri.
23. Shaxsni rivojlanishida faoliyat turlari haqida ma'lumot bering.
24. O'quvchining ijodkorligini rivojlantirish haqida ma'lumot bering.

25. Ta'limning ilmiylik va izchillik tamoyili haqida ma'lumot bering.
26. Ta'limning izchiklik va tizimlilik tamoyili haqida ma'lumot bering.
27. Dars turlari haqida ma'lumot bering.
28. Shaxsni rivojlantiruvchi metodlar haqida ma'lumot bering.
29. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi (Jadidchilik davri).
30. Ta'limning nazariya va amaliyot birligi tamoyili haqida ma'lumot bering.
31. Ta'limning ko'rgazmalilik, puxtalik va tizimlilik tamoyili haqida ma'lumot bering.
32. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi (Mustaqillikkacha bo'lgan davr).
33. Ta'limiy-axloqiy qarashlarning paydo bo'lishi. (Yusuf Xos Hojib, Kaykovus "Qobusnoma" asari).
34. Ta'limiy-axloqiy qarashlarning paydo bo'lishi. (Ahmad Yugnakiy "Hibat ul-haqoyiq", Muslihiddin Sa'diy. "Guliston" asari).
35. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Singapur ta'lim tizimi..
36. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Buyuk Britaniya ta'lim tizimi.
37. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Fillandiya ta'lim tizimi.
38. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Xitoy ta'lim tizimi.
39. Pedagogik mahorat haqida tushuncha, uning o'qituvchi faoliyatidagi o'rni va ahamiyati..
40. Ta'lim-tarbiya o'quvchi shaxsni ijtimoiylashtirish omili sifatida.
41. Sharq mutafakkirlari va ma'rifatparvar pedagoglari asarlarida o'ziga xos pedagogik texnologiyalar elementlarining mavjudligi.
42. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Hindiston ta'lim tizimi.
43. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ijtimoiy-axloqiy me'yorlar mazmunidan xabardor etish, axloqiy me'yorlar, axloqiy ong va madaniyatni shakllantirish.
44. O'quvchilarda aqliy tarbiya, tafakkurni shakllantirish, dunyoqarashni rivojlantirish.
45. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Rossiya ta'lim tizimi..
46. Tarbiyalanuvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olishning ahamiyati.
47. Xalq pedagogikasida tarbiya metodlari haqida ma'lumot bering.
48. Shaxs shakllanishida tarbiya jarayonining natijasi haqida ma'lumot bering.
49. Ta'limning izchiklik va tizimlilik tamoyili haqida ma'lumot bering.
50. Boshlang'ich ta'limda tarbiya metodlarini maqsadga muvofiq tanlash.
51. Tarbiya nazariyasi pedagogika fanining muhim tarkibiy qismi ekanligi.
52. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Janubiy Korea ta'lim tizimi.
53. Shaxsni shakllantirish va rivojlantirish metodlari haqida ma'lumot bering

54. Ta'lim va tarbiyaning o'quvchi xususiyati va yoshiga mos bo'lish tamoyili.
55. O'quvchining ijodkorligini rivojlantiruvchi metodlar haqida ma'lumot bering.
56. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Yaponiya ta'lim tizimi.
57. O'qituvchining kommunikativ va tashkilotchilik qobiliyati haqida ma'lumot bering.
58. Milliy aksiologiya va undan boshlang'ich ta'lim tizimida foydalanish imkoniyatlari haqida ma'lumot bering.
59. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Germaniya ta'lim tizimi.
60. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. Fransiya ta'lim tizimi.
61. Ta'lim va tarbiyada jarayonida psixologik -pedagogik bilimlar integrastiyasi.
62. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji. AQSH ta'lim tizimi.
63. Ilmiy dunyoqarashni shakllantirish va o'quvchilarni aqliy tarbiyalash.
64. Didaktikaning tushunchasi haqida ma'lumot bering.
65. Dars - ta'lim tizimini tashkil etishning asosiy shakli sifatida.
66. Ta'limning izchillik va tizimlilik tamoyili haqida ma'lumot bering.
67. Hadis ilmiyning paydo bo'lishi. Imom Ismoil al-Buxoriy va Imom at-Termiziyning hadis ilmi rivojida xizmatlari.
68. Shaxs shakllanishida maqsadli tarbiyaning ta'siri haqida ma'lumot bering.
69. O'qituvchining darsga tayyorgarligi.
70. Pedagogika fanining predmeti, maqsadi, vazifasi, ilmiy tadqiqot metodlari.
71. Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi va ijtimoiylashuvi. tarbiya maqsadi va vazifalari.
72. Ta'lim tamoyillari.haqida ma'lumot bering.
73. Ta'lim metodlari va vositalari haqida ma'lumot bering.
74. Ta'limni tashkil etish turlari va shakllari.
75. Dars - ta'limni tashkil etishning asosiy shakli.
76. Tarbiya jarayoning mohiyati, mazmuni, tarbiya tamoyillari va metodlari.
77. Ilmiy dunyoqarashni shakllantirish va o'quvchilarni aqliy tarbiyalash.
78. O'quvchilarning yuksak ma'naviy-ahloqiy tarbiyasi haqida ma'lumot bering.
79. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv-biluv motivlarini shakllantirish.
80. Sharq uyg'onish davrida pedagogik fikr taraqqiyoti (Al-Xorazmiy, al-Forobiy, Abu Rayhon Beruniy, Abu Ali ibn Sinolarning ta'lim -tarbiyaga oid qarashlari.
81. XIV-XVI asrlarda Movarounnahrda ta'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar.
82. O'quv jarayonida innovatsion texnologiyalarning qo'llash.
83. XIX asming ikkinchi yarmi va XX asr boshlarida ta'lim va pedagogik fikrlar (Abdulla Avloniylarning ta'lim- tarbiya taraqqiyotida tutgan o'mi) .
84. Mustaqil O'zbekistonda ta'lim va pedagogik fikr taraqqiyoti haqida ma'lumot bering.

85. Jahon pedagogika fanining rivojlanish tarixi bayoni. Yan Amos Komenskiyning pedagogik sistemasi.
86. Rus pedagog olimlari va ularning pedagogik g'oyalari. K.D.Ushinskiyning pedagogik nazariyasi va didaktik ta'limoti.
87. Iqtisodiy rivojlangan xorijiy davlatlarda ta'lim tizimi haqida ma'lumot bering.
88. O'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash haqida ma'lumot bering.
89. Tarbiya turlari uning maqsad va vazifalari haqida ma'lumot bering.
90. Oila, mahalla, maktab hamkorligi tarbiyaning mazmuni haqida ma'lumot bering.
91. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ekologik, iqtisodiy, mehnat tarbiyasini berishning maqsad va vazifalari.
92. Dars turlari va darsga bo'lgan talablar haqida ma'lumot bering.
93. Maktab hujjatlarini o'rganish va tahlil qilish haqida ma'lumot bering.
94. Ta'lim jarayonida integratsiyalashning nazariy asoslari haqida umumiy tushuncha
95. A.Avloniyning ta'lim va tarbiyadagi pedagogik qarashlari
96. Fanni o'zlashtirishga qaratilgan pedagogik texnologiyalar haqida ma'lumot bering.
97. Dars jarayonida muammoli vaziyatlardan foydalanishda o'qituvchining mahorati va ijodkorligi.
98. O'qituvchining ta'lim jarayonidagi faoliyati va darsga tayyorgarligi
99. Interfaol metodlar va ularning tasnifi.
100. Masofali ta'lim texnologiyalari haqida ma'lumot bering.
101. O'qitishni individuallashtirish texnologiyasi haqida ma'lumot bering.
102. Video ma'ruzalar va ularni tashkil etishga qo'yiladigan talablar.
103. Fanni o'zlashtirishga qaratilgan pedagogik texnologiyalar haqida ma'lumot bering.
104. Keys-stadi usulining o'ziga xos xususiyatlari
105. Innovatsion pedagogika va uning mohiyati.
106. O'quvchilarning o'zlashtirgan bilimlari bilim natijalarini tekshirish va tashxis qilishning maqsad va vazifalari.
107. Baholash mezonlari va ulardagi xatoliklar haqida ma'lumot bering.
108. O'z-o'zini tarbiyalash metodlari haqida ma'lumot bering.
109. Oila bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyat haqidagi fikrlaringiz.
110. Deviant xulq - ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida vasiylik va homiylik haqida ma'lumot bering.
111. Innovatsiyalarni ta'lim jarayoniga tatbiq etishning tashkiliy pedagogik asoslari
112. Boshlang'ich maktabda integratsiyalashgan ta'limdan foydalanish
113. Zamonaviy darslarni o'tkazishda integratsiyadan foydalanish.
114. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ijtimoiy-axloqiy me'yorlar mazmunidan xabardor etish, axloqiy me'yorlar, axloqiy ong va madaniyatni shakllantirish.
115. Motiv va motivatsiya haqida ma'lumot bering.
116. Axloqiy va aqliy tarbiyani tashkil etish. Aqliy tarbiya, tafakkurni

- shakllantirish, dunyoqarashni rivojlantirish.
117. O'quv jarayonida innovatsion texnologiyalarning qo'llash.
 118. Sharq pedagogik ta'limotida ta'limiy-axloqiy qarashlar.
 119. Sharq Uyg'onish davrida ilm-fan va madaniyat haqida ma'lumot bering.
 120. Muhammad ibn Muso al-Xorazmiyning ilmiy merosi va uning didaktik qarashlari.
 121. Abu Nasr Forobiyning ta'limiy-axloqiy qarashlari.
 122. Beruniy, Abu Ali ibn Sinoning ta'limiy-axloqiy qarashlari.
 123. XIV-XVI asrlarda tarbiya, maktab va pedagogik fikr taraqqiyoti. Sohibqiron Amir Temur, Muhammad Mirzo Ulug'bek. Zahiriddin Muhammad Bobur asarlarida ta'lim-tarbiya masalarining ilgari surilishi.
 124. XIV-XVI asrlarda tarbiya, maktab va pedagogik fikr taraqqiyoti. Abdurahmon Jomiy, Alisher Navoiy, Husayn Voiz Koshifiy asarlarida ta'lim-tarbiya masalarining ilgari surilishi.
 125. Innovatsiyalarni ta'lim jarayoniga tatbiq etishning tashkiliy pedagogik asoslari.
 126. Mamlakatimizda innovatsiyalarni joriy etishga ehtiyojlarning tug'ilishi.
 127. Zamonaviy, ilg'or innovatsion texnologiyalarni o'zlashtirish va o'quv jarayoniga tadbiq etish.
 128. Boshlang'ich maktabda integratsiyalashgan ta'limdan foydalanish.
 129. O'qituvchilarda darsga ichki tayyorgarlikni ta'minlash. Integratsiyalashgan darslarni tashkil etishning samaradorligi.
 130. Integratsiya haqida umumiy tushuncha.
 131. Ta'lim jarayonida integratsiyalashgan darslarni tashkil etish.
 132. Oiladagi bola tarbiyasida milliy an'analardan foydalanish metodikasi haqida ma'lumot bering.
 133. O'qitish metodlari va usullari haqida ma'lumot.
 134. O'qitishni tashkil etish shakllari va ularning didaktikada rivojlanishi.
 135. O'qituvchining darsga tayyorgarligi.
 136. Innovatsion pedagogika va uning mohiyati.
 137. Ta'lim tizimida innovatsiyalarning o'rni.
 138. Ta'lim jarayonida innovatsion dunyoqarashni rivojlantirish.
 139. Ta'lim jarayonida pedagogik tizim.
 140. Tarbiya tizimida innovatsiyalar
 141. Bo'lajak o'qituvchilarni innovatsion-pedagogik faoliyatga tayyorlash
 142. Tarbiya tizimida ijtimoiylashtirish.
 143. Boshlang'ich ta'limda tarbiya jarayonini insonparvarlashtirish va demokratlashtirish.
 144. O'qituvchi pedagogik faoliyatidagi psixologik to'siqlar.
 145. O'qituvchi pedagogik faoliyatidagi psixologik to'siqlar turlari
 146. Kreativlik. Kreativlik muammosiga zamonaviy yondashish.
 147. Kreativ dars yo'nalishlarining mazmuni va psixologik asosi.
 148. Boshlang'ich ta'lim-tarbiya jarayonida g'arb mutafakkirlari merosidan foydalanish

149. Boshlang'ich ta'lim-tarbiya jarayonida sharq mutafakkirlari merosidan foydalanish.
150. Sharq mutafakkirlarining tarbiya usullari, g'oyalari.
151. G'arb mutafakkirlarining ta'lim-tarbiya haqidagi fikrlari
152. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv-biluv motivlarini shakllantirish imkoniyati.

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Abdullayeva B.S., Xoliqov A.A., Farsaxonova D.R., Muhammadiyeva S.V., Sheranova M.B. Umumiy pedagogika (1-qism). Darslik. - Toshkent: «Innovatsiya-Ziyo», 2020, 155-162 bet.
2. Mavlonova R. Umumiy pedagogika. Darslik. – T., “Nodirabegim” nashriyoti, 2018. – 172-183 bet.
3. Jabborova O., Umarova Z. Boshlang'ich talimda tarbiya fanini o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. –T., “Zebo print” nashriyoti, 2022. 16-25 bet.
4. Mavlonova R.A. Tarbiyaviy ishlar metodikasi.O'quv qo'llanma. - T.; 2019. 621 bet.
5. Xodjayev B. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik. – Toshkent, “SANO-STANDART” nashriyoti, 2017. 415 bet.
6. Atajanova A.J. va boshqalar. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi. Darslik. “Bookmany print” nashriyoti, Toshkent – 2024, 273 bet
7. Olimova N.Q. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi. O'quv qo'llanma. Farg'ona – 2024, 207 bet.
8. Uzluksiz ma'naviy tarbiya KONSEPSIYASI. Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 31-dekabrdagi 1059-son qarori (Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 03.01.2020-y., 09/20/1059/4265-son, 19.06.2020-y., 09/20/391/0777-son).

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. “O'zbekiston”, 2017.
2. Mirziyoev SH.M. Qonun ustuvorligi - inson manfaatlarini ta'minlash taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. “O'zbekiston”, 2017.
3. X.A.To'raqulov, B.S.Abdullayeva, I.X.To'raqulova.Boshlang'ich ta'lim metodologiyasi. Darslik. – T.: “Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi”, 2020, 476 bet.

Axborot manbaalari

1. www.tdpu.uz
2. www.ziynet.uz
3. www.lex.uz

Mutaxassislik fanlar bo'yicha o'tkaziladigan Yakuniy davlat attestatsiyasini baholash

MEZONI

Mutaxassislik fanlar fani bo'yicha o'tkaziladigan Yakuniy davlat attestatsiyasi yozma ish shaklida o'tkaziladi. Yozma ish variantida 5 ta savol aks ettiriladi.

Yozma ish variantlarida Ona tili –o'qish savodxonli va uni o'qitish metodikasi, Matematika va uni o'qitish metodikasi, Texnologiya ta'limi va uni o'qitish metodikasi, Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi fanlaridan savollar tuzilgan.

Yozma ish variantlarida keltirilgan har bir to'g'ri va to'liq javob uchun talaba barcha savollarni, ijodiy yondashish va javobda mantiqiy yaxlitlikka erishish baholash uchun asos bo'lib hizmat qiladi.

YDA yozma ish sinovlarini o'tkazish uchun 1 soat 30 daqiqa vaqt beriladi.

Mutaxassislik fanlaridan Davlat Attestatsiyasi bo'yicha umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichi 60 dan 100 ballgacha baholanadi:

Bitta variantda 5 tadan savol bo'lib, har bir to'g'ri javob uchun maksimal 20 ball qo'yiladi.

BAHOLASH MEZONI

I. 60110500 – Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat attestatsiyasini yozma shaklda o'tkazish tartibi va baholash mezon

60110500- Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun ixtisoslik fanlaridan Yakuniy davlat attestatsiya sinovi yozma ish shaklida olinadi. Har bir talabaga bittadan yozma ish varianti taqdim etiladi. Har bir variant dastur asosida tuzilgan 5 ta savoldan iborat bo'lib, har bir savol 20 ballik tizimda baholanadi. Har bir talabaning 5 ta savol uchun umumiy 100 balldan to'plagan baliga qarab Yakuniy davlat attestatsiyasi xulosa chiqaradi.

Yakuniy davlat attestatsiyasida har bir yozma javoblar quyidagi mezon asosida baholanadi:

- berilgan savolga to'g'ri va to'liq javob yozilsa, savolning mazmuni, mohiyati to'g'ri va izchil yoritilsa, shuningdek, ijodiy yondashilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilsa o'zlashtirish ko'rsatkichi **17,1 - 20 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga to'g'ri javob yozilsa, savolning mazmuni to'liq yoritilgan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **14,1 - 17 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga og'zaki javob noto'g'ri yoki yuzaki yozilgan bo'lsa, biroq berilgan savolning mazmuni to'liq yoritilmagan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **11-14,1 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga javob noto'g'ri yoki yuzaki javob berilsa, qo'yilgan masalaning mohiyati mazmuni ochib berilmasa, unda o'zlashtirish ko'rsatkichi **0 - 10,9 ball** oralig'ida baholanadi. (17,1-20 ball - a'lo, 14-17 ball - yaxshi, 11-14,1 ball - qoniqarli, 0-10,9 ball - qoniqarsiz).

5 baholik	100 ballik		Baholash mezonlari
5	90-100	a'lo	"Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul

			qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega" deb topilganda
4	70-89,9	yaxshi	"Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega" deb topilganda
3	60-69,9	qoniqarli	"Talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega" deb topilganda
2	0-59,9	qoniqarsiz	"Talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas" deb topilganda

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e'lon qilingan kundan e'tiboran 24-soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

**Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi
kafedrasi mudiri:**

p.f.n., dosent. G.Xolboyeva

**Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va
metodikasi kafedrasi mudiri:**

f.f.n., dotsent. F.Ibragimova

H. Alimov
Amir

